
OD REDAKCJI

Przyzwyczajeni do błyskawicznego i wygodnego przeszukiwania książek, czasopism i wszelkich innych dokumentów słownych – otwartych na owe przeszukiwania dzięki technice OCR – takich samych możliwości oczekujemy w przypadku zapisu nutowego. Statystyczne badania muzyki same w sobie nie stanowią najwyższej wartości, ale zastosowane w analizie i interpretacji dzieła mogą prowadzić do nowych, a niekiedy nieosiągalnych dawniej wniosków i rezultatów.

Jednak o ile zapis słowny stosunkowo łatwo poddaje się zakodowaniu w odpowiedni do udostępniania ich treści sposób, o tyle stworzenie funkcjonalności równej OCR w przypadku zapisów nutowych pełne jest wyzwań i trudności, dopiero stosunkowo niedawno pokonywanych stopniowo przez specjalistów.

Głównym tematem niniejszego numeru będzie właśnie cyfrowe opracowywanie partytur muzycznych. Punktem wyjścia jest przedstawiona przez Jesse'a Rodina platforma Josquin Research Project (JRP). Projekt, jak wyjaśnia autor, „zainicjowany w 2010 roku, stanowi otwartą bazę danych obejmującą korpus muzyczny od ok. 1420 do ok. 1520 roku, który da się przeglądać, przeszukiwać oraz odtwarzać. Każdy użytkownik może pobierać kompletne partytury, odsłuchiwać pliki MP3 lub eksplorować zasoby pod kątem linearnych aspektów muzyki [...]; swoje wyniki JRP [...] pokazuje, podświetlając dopasowania, a zestaw narzędzi analitycznych umożliwi wgląd w fakturę, formę i operowanie dysonansem w danym dziele, a także predykcję do interwałów równoległych u danego kompozytora lub względną częstotliwość różnych wzorów rytmicznych w obrębie danego gatunku”.

W ślad za JRP poszły inne bazy gromadzące muzykę – wyselekcjonowaną czy to pod względem geograficznym, czy czasowym – w tym dwa bodaj najważniejsze i największe w Polsce projekty „Dziedzictwo muzyki polskiej” oraz „Dziedzictwo Chopinowskie w otwartym dostępie”, oba prowadzone przez Narodowy Instytut Fryderyka Chopina. Przedsięwzięcia opisane na naszych łamach przez Marcina Konika, Laurenta Pugina i Jacka Iwaszkę znajdują się wciąż w fazie udoskonalania pod względem technicznym, ale już teraz zawierają bezprecedensowe, nowatorskie rozwiązania, służące odbiorcom do zgłębiania umieszczonych na obu platformach zasobów. Artykuły Konika, Pugina i Iwaszki zawierają zarówno opisy ogólne, jak i szczegóły wdrażanych technologii – wyłożone tak, że wciągają nawet nieprzygotowanego czytelnika.

REDAKCJA